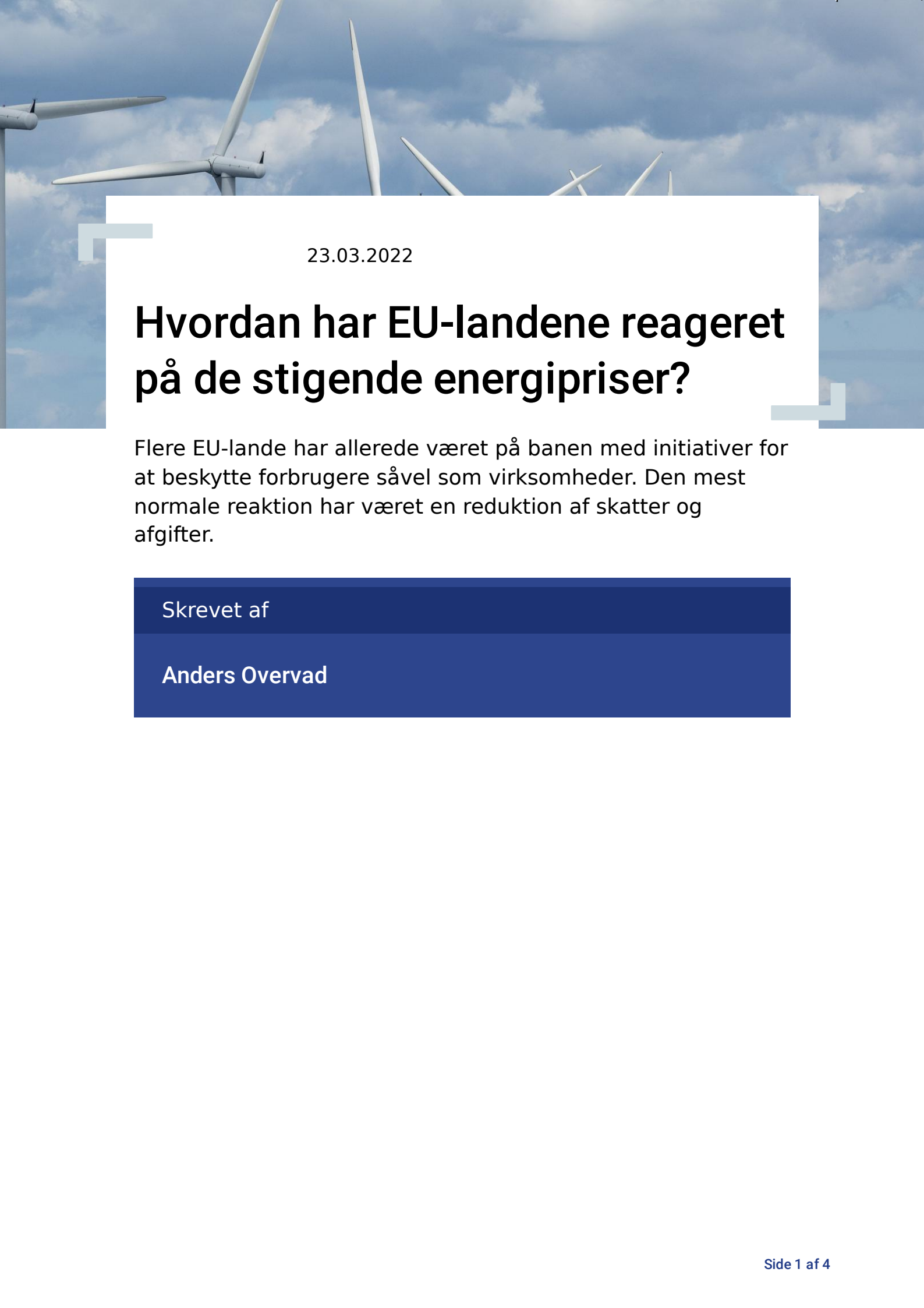

23.03.2022

Hvordan har EU-landene reageret på de stigende energipriser?

Flere EU-lande har allerede været på banen med initiativer for at beskytte forbrugere såvel som virksomheder. Den mest normale reaktion har været en reduktion af skatter og afgifter.

Skrevet af

Anders Overvad

På topmødet d. 24.-25. marts er de stigende energipriser igen på dagsordenen. Spanien m.fl. ønsker at man forlader den nuværende prissætningsmodel på energimarkedet, fordi gasprisen driver resten af energipriserne op, men det ønsker bl.a. Tyskland og Nederlandene ikke. Allerede tilbage i efteråret handlede flere EU-lande på de dengang stigende priser. Efter Ruslands invasion af Ukraine er der ikke udsigt til lavere priser foreløbigt. Dette brief samler op på, hvad flere EU-lande har gjort for at imødegå de stigende priser.

EU-landenes reaktion på energikrisen

Stigende energipriser har ramt EU. Tilbage i oktober 2021 fremlagde EU-kommissionen fremlagde en "værktøjskasse"[1](#), der præsenterede en række tiltag EU-landene kunne tage i brug inden for den gældende EU-lovgivning. Kommissionens værktøjskasse giver på den korte bane EU-landene mulighed for at afbøde de værste effekter af de stigende priser. Som følge af Ruslands invasion af Ukraine har flere lande dog efterspurgt flere initiativer, og derfor er der lagt op til yderligere drøftelser på EU-topmødet 24.-25. marts.

Spanien har været en stærk fortaler for, at man forlader den nuværende prissætningsmodel på energimarkedet, da naturgasprisen bliver for dominerende for udviklingen. Forslaget møder dog modstand af bl.a. Tyskland, der mener det nuværende energiprisfastsætningsystem fordrer den grønne omstilling[2](#). Det er dog ikke på alle områder EU-landene er uenige, og derfor er man også blevet enige om at gennemføre fælles gasindkøb.[3](#)

Flere EU-lande har allerede været på banen med initiativer for at beskytte forbrugere såvel som virksomheder. Tabel 1. viser hvordan landene indtil nu har imødegået de stigende priser.

Landene har i vid udstrækning håndteret krisen ens. Den mest normale reaktion har været en reduktion af skatter og afgifter samtidigt med, at man har givet støtte til socialt udsatte grupper[4](#).

Tabel 1: Udvalgte EU-landes kortsigtede håndtering af energikrisen

	Reducering af skatter og afgifter	Regulering af priser	Regulering af profit fra energisektoren	Støtte til socialt udsatte
Belgien	X	X		X
Bulgarien		X	X	
Cypern	X			X
Estland	X			X
Danmark				X
Frankrig	X	X	X	X
Tyskland	X		X	X
Grækenland		X		X
Irland	X			X
Italien	X		X	X
Letland				X
Litauen		X		X
Luxembourg				X
Nederlandene	X			
Polen	X	X		X
Portugal	X	X	X	
Rumænien		X	X	X
Spanien	X	X	X	X
Sverige				X
Tjekkiet	X			X
Ungarn		X		
Østrig				X

Kilde: Tænkertanken Europa

Det er ikke småtiltag EU's lande benytter for at skåne forbrugerne. Bl.a. har Frankrig givet tilskud til benzin i en periode⁵, og lagde tilbage i januar lagde også et loft over, hvor meget elregningen må stige. I Spanien har man indført ekstra skat på energiselskabers profit, der skal bruges til at finansiere skattelettelser til forbrugere og erhvervsliv.

Når mange lande har valgt enten at skære i afgifter og/eller støtte de socialt udsatte, så skyldes det bl.a., at afgifter er hurtige at regulere. Dertil udgør skatter og afgifter gennemsnitligt 40 procent af den samlede energipris. Lavere afgifter er dog ikke nødvendigvis hensigtsmæssigt i en situation, hvor forbruget af energi så vidt muligt skal begrænses. Støtte til socialt udsatte er derimod en måde, hvor man fortsat sikrer incitament til nedbringelse af elforbruget uden en social slagside. Men politisk er det dog altid en udfordring at afgrænse, hvilke grupper i samfundet der skal være berettiget til hjælp.

[1eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/)

[2www.ft.com/content/49542d72-8524-4aa0-9494-2c15feae362b](http://www.ft.com/content/49542d72-8524-4aa0-9494-2c15feae362b)

[3agenceurope.eu/en/bulletin/article/12916/2](http://agenceurope.eu/en/bulletin/article/12916/2)

[4www.bruegel.org/publications/datasets/national-policies-to-shield-consumers-from-rising-energy-prices/](http://www.bruegel.org/publications/datasets/national-policies-to-shield-consumers-from-rising-energy-prices/)

[5borsen.dk/nyheder/udland/eu-lande-bruger-milliarder-paa-at-afbode-energichok?utm_source=louise-with&utm_medium=row_1&utm_campaign=list_8](http://borsen.dk/nyheder/udland/eu-lande-bruger-milliarder-paa-at-afbode-energichok?utm_source=louise-with&utm_medium=row_1&utm_campaign=list_8)